

K R A K U S.

SOBOTA 5. PAZDZIERNIKA 1822 Nro. 199

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1649 Janusz Xiąże Radziwił w dziesięć ty-
dniey wojaka, zadaje klęskę Kozskom 50,000 liczącym
pod Łojowem...

Z A G A D K A.

W jednym z Kalendarzyków wyda-
nych na rok następny, znajduje się taka
zagadka: Kto jest ten, co razem jest ojcem
swego dziadka, synem swego brata,
wnukiem swego syna, bratem swojej
córki, stryjem swego szwagra, i synow-
tem swego siostrzeńca???

A N E G D O T A.

Pewien bogaty skąpiec, szedł hośó i bez latarni wśród ciem-
nej nocy, po nierównej i kamienistej drodze, a gdy się zatuszył w

wyrachowaniu, ileby przez rok oszczędził, gdyby wprowadzić zwyczaj chodzenia boso, uderzył gwałtownie nogą o ostry kamień, i obciął sobie palec. Krzyząc i stękając przywłókł się do domu, a opowiedziawszy ten przypadek swojej rodzinie, przydał: "Co za szczęście, że nie miał trzewików na nogach, byłbym w nich wielką zrobił dziurę?"

M O D Y.

W obecnych czasach mody, zjawił się nowy Francobino - Angoman, którego prospekt jako wzór gustu, tymczasowo zalecamy. Będzie wydawał swoje dzieło z różnemi przysmakami modnemi, o którem odebraną dziś *Korrespondencyą* niebawem umieścimy. Ma to być pismo periodyczne, ma to być coś po polsku z angielską i francuską, ma to być *Dwaj Pustelnicy: Londyński z Pika-dylli, i Paryżki z Pol Elizejskich*, słowem ma to być plód nowy co nas nauczy, jak dalece za granicą można nabrać śmieszności...

W Paryżu mają za najmłodniejszą rzecz niektórzy mężczyźni, nosić ostrogi u bucików;-- u nas wciąż ta moda cechuje powiększe części nieumiejących jeździć na koniu.

Najmłodniejsze wstążki są takie, co z każdej strony zupełnie mają kolor odmienny. Suknie jedwabne z haftami są teraz do tej doskonałości wymysłu przyprowadzone, że w dzień zupełnie odmienny kolor dają, jak wieczor przy świetle. J tak: różowa przy słońcu, jest zieloną przy woskowych świecach; ponsowa, niebieską; i t. d. Ale to wszystko modne Francuski mają z fabryk krajowych, mogą więc sobie pozbytkować, bo niepoślą za to ani trzech groszy za granicę. Jeżeli u nas takie fabryki będą kiedy zaprowadzone, naowczas będzie można z całego firmamentu sprowadzić gwiazdki na jedwabie; złoto, srebro, rzucać do koła na cześć mody i gustu!

Kapelusz strojny w pióra strusie i ozdobiony szarfą gazową z brzegami atlasowemi, do najgustowniejszych należy.

Komedia nowa *Samotnik*, ściąga w Paryżu mnóstwo widzów.

HISZPANIA. Generał Espinoza przeciągnął 5 Września przez Pampelunę do *Jrati*, przeciwko rojalistom, na czele 1200 żołnierzy. Za nim przybył nazajutrz batalion milicyi z 800 ludzi. -- Podobnież i Mina opuścił 4 września Saragossę i udał się do wojsła ciągnącego przeciwko rojalistom. -- Wkrótce zajdą ważne wypadki. Odebrał on prócz tego rozkaz z Madrytu, zamykać i zawieszać wszystkie zakony. -- W samej Saragossie było jeszcze przed rokiem 40 klasztorów, a teraz ich tylko jest 20. -- Pułkownik *Tabuenca* miał pod Bolea pobić na głowę wojsko wiary, będące pod wodzą Quezady, Janito, Lodrona i Trapisty. (Dzień oitwy tej niewiadomy.) --

ANGLIA. Dnia 16 Września na tajnej radzie gabinetowej u króla, P. Canning został mianowany ministrem sekretarzem spraw zagranicznych i do pocałowania ręki królewskiej przypuszczony. -- Wiadomość ta zaraz przez telegraf nadeszła do Paryża, a goniec przejeżdżający 19go przez Bruksellę, powioził ją także do Wiednia. -- Nazywają go powszechnie konstytucyjnym Anglikiem, równie dalekim sprzyjania despotyzmowi jak anarchii. --

AUSTRYA. Obrady dyplomatyczne rozpoczęły się już w Wiedniu 9 Września. Kongress dalszy odbywać się będzie w Weronie, gdzie także król neapolitański przybędzie, i król bawarski odwiedzi monarchów. -- Wnoszą że książę Metternich, jak niegdy w Akwisgranie, prezydować będzie na obradach ministrów. --

AMERYKA POŁUDNIOWA. Wojna pomiędzy Hiszpanami i Kolumbianami, z zaciętością odbywa się ciągle nad brzegami morskimi. -- Ludność rzeczypospolitej kolumbijskiej wynosi 2,644,600 dusz. Podzieloną jest na siedm departamentów, które wysyłają na kongres narodowy 75 deputowanych. Dotego nie liczą się jeszcze prowincye *Quito*, obce *Panamy* i *Beragua* z 22 deputowanymi. Kongres dzieli się na dwie izby. W pierwszej zasiada 22 senatorów, któryh liczba do 40 ma być podwyższoną; druga a zaś składa się z 95 deputowanych. --

Koronacya Jturbidesa na cesarza Meksyku, ma być bardzo kosztowną. Na naprawienie pałacu cesarskiego wyznaczono 86,000; na upięknienie 546,000; na sprawienie korony 86,000, na pojazdy stanu 24,000 dollarów. Korteżowie zrobili w tej mierze przedstawienie do cesarza, że to jest uciążliwością dla kraju. --

PORTUGALLJA. Korteżowie tego państwa, wydali 17 Sierpnia odezwę do Brazyliańców, w której zachęcają ich do jedności z sobą i nieodrywania się od Portugalii. --

FRANCYA. Berton z współnikami swojego losu, któremi są: *Coffe, Saugé, Frodin, Jaglin i Senechault*, odwołali się do sądu kassacyjnego. -- Inni osądzeni na kilkoletnie więzienie, jako: *Alix, Rieque, Ledain* i mniej znaczący, przestają na wyroku pierwszej instancyi. -- O *Senechaultie* mówią to samo, co gospodyni *Lafontaine* powiedziała o nim swojego czasu: *Il est plus bête, que méchant.* "Więcej jest niedołącznym jak złym." --

Towarzystwo wsparcia dla Greków, w Sztudgardzie istniejące, miało 15 września swe posiedzenie. Dalsze zbieranie i formowanie batalionu mającego składać się z 600 ludzi pod dowództwem Greka nazwiskiem *Kephallos*, znanego z waleczności okazanej w szeregach niemieckich pod Lipskiem, odbywa się bez przeszkody. Głównym warunkiem przyjęcia do tego korpuśu, są dobre obyczaje. Niemniej skupują tam broń dla zawiezienia do Grecyi, której już zabrano zapas do 4000 karabinów. -- Piętnastego września uderzył piorun w wieżę kościoła metropolitalnego w Rouen we Francyi i zepalił ją w oka mgnieniu. Wysoka do 400 stop a zatem niepodobna do ratowania, okropny widok sprawiła; a później uszkodzenia wielu domów przez obalenie od pożaru. Niebawem cały kościół stanął w płomieniach. Była to świątynia, jedna z najokazalszych i stanowiła ozdobę tego miasta. -- Regencya w Uragiel [rojalistów hiszpańskich] ogłosiła 8 Września że Panna *Salvador* przeznaczyla na posła do kongressu w Wroclawie, a P. *Vargas* do Rzymu. -- W ziętwie balearskim odkryto nową kopalnię soli.